

TISUS-förberedelse: Korrigering och språkanalys

Peter Zeihan – Globaliseringens slut

DEL 1 – KORRIGERAD TEXT MED MARKERADE ÄNDRINGAR

Förklaring av markeringar: ~~struket~~ = ursprungligt fel, **fetstil** = korrigering.

Jag har läst en bok som ~~kallas~~ **heter** "The End of the World is Just the Beginning" i tre dagar^{**},^{**} och det var **en självprövning för mig: trots att** innehållet **borde** vara tillräckligt aktuellt samt belysande för det ömsesidiga beroendet mellan **de flesta** länder på jorden, var ~~den volym av~~ **mängden** information som jag ~~kan~~ **kunde** konsumera och ~~reflektera om~~ **över** den ~~motiverande styrkan~~ **avgörande faktorn**. ~~Den boken~~ **Boken** förbereder oss för en **framtid hämtad** från en lång lista över flera varianter av annars mörka framtider: både globaliseringen och ~~fri marknaden~~ **den fria marknaden** ska, enligt författaren, ~~kollapsas~~ **kollapsa på under de kommande** decennierna. Både Kina och Europa kommer att deindustrialiseras och lida **under** svåra tider av svält, krig samt brist på energi.

Texten är organiserad enligt följande **struktur**: I början ska det hela **sammanfattas** och återberättas; därefter övergår vi till de **huvudpoänger** som författaren presenterar i ~~kapitels~~ **kapitlens** slutsatser^{**},^{**} och gör en kort jämförelse mellan Zeihans prognoser och realitetetn 2026 tillsammans med våra **spekulationer** om vad som kan hända under de kommande **åren**; till slut ska ett subjektivt **utlåtande om** den här **boken** framställas.

Nu övergår vi till innehållet. Boken ~~försöker att utforska~~ **försöker utforska** den förestående kollapsen av den globaliserade världsordningen^{**},^{**} men tyvärr utan verktyg för **forskningen**. Författaren belyser att den era av fred och handel som präglade de senaste sjuttiofem åren var ett undantag skapat av USA:s säkerhetsgarantier efter andra världskriget, och **att** bara USA kunde motivera alla länder på jorden att sluta **kriga med** varandra. Genom att kombinera geopolitik och demografi visar Zeihan hur en åldrande befolkning och **en** minskad amerikansk **närvaro** nu leder till en fragmenterad värld. Resultatet förväntas bli en övergång från en snabb och billig öppen ekonomi till ett begränsat system som är dyrare, långsammare och präglad av brist på resurser. Zeihan lyfter fram **den** geografiska betydelsen som en avgörande faktor för vilka nationer som kommer att blomstra eller gå under i det nya kaoset.

Som läsare förväntar ha varit en djupgående studie snarare kan beskrivas som en dystopisk novell, vilket kan ses från framgår redan av de första sidorna av boken: dess stil är **remarkabelt anmärkningsvärt** ovetenskaplig. Dessvärre är bokens grundande på **Dessvärre grundar sig boken på en överlägenhet av hos USA på inom** alla komponenter som ett modernt land kan säkerställa för en ny epok av världsdominans. ~~Å andra hand~~ **Å andra sidan är det Kina som enligt honom kommer att deindustrialiseras under de närmaste åren (kanske till och med inte inom ett enda decennium!).** Den andra gruppen av författarens **påståenden behandlar** katastrofen inom **den globala transportindustrin och livsmedelsproduktionen.** Låt oss exempelvis betrakta hans förutsägelser om ~~starskepps omöjlighet~~ **fartygens oförmåga** att skicka insatskomponenter **frakta insatsvaror** från Asien till Europa och USA^{**},^{**} eller ~~nästan nollad~~ Rysslands **nästintill obefintliga** förmåga att exportera **olja**, metaller och spannmål efter **att** kriget mot Ukraina startade. Idag, i våren 2026^{**},^{**} kan man konstatera att de ~~mesta~~ **flesta** negativa prognoserna ~~har varken blivit verkligheten eller visade sina riktningar till stagnation~~ **varken har blivit verklighet eller visar tecken på stagnation.**

Nästa poäng är **den oöverträffade** amerikanska **militärstyrkan** som, enligt Zeihan, är de facto **är** tio gånger större än summan av andra länders flottor. Verkligheten prövade **USA:s flotta** i kriget mot Iran på ett inte så ensidigt positivt **sätt: Islamiska republiken – det land som efter de kraftfulla bombningarna inte skulle ha någon chans att existera – fortsätter ändå att blockera Hormuzsundet.** De sista motargumenten som bör noteras är författarens blindhet i frågor om migration och grön energi. Zeihan betar sig som **om han hade** glömt **de kraftiga** migrationsvågorna under 2000- och 2010-talet i Europa helt och hållet. Likaledes ~~inkluderar han till~~ **räknar han bland de** framgångsrika typerna av grön energi endast **den producerades av vattenkraftverk. Inga mer än 50 procent** **Enligt författaren har varken** elbilar, elektriska lastbilar **eller** traktorer **någon framtid (trots att han ger sig själv etiketten "aktivist i den gröna rörelsen")**, och **varken** solpaneler **eller** vindkraftverk kan **enligt honom** producera **tillräckligt med** el även i soliga **södra Italien.** Dock **utvinner** man 2026 mycket el från dem!

Baserat på det ovanstående kan **man** sammanfatta att det finns flera **anledningar till** att kvalificera denna bok som en vetenskapligt **utformad spekulation** av inte **särskilt hög kvalitet, vilken står** i närheten av **miljoner** YouTube-analytiker. Efter att ha **genomfört ett** stresstest med hjälp av Claude AI **har liknande slutsatser dragits, som jag själv håller med om:** Zeihan förfalskar **fakta**, tar bort allt som inte **stämmer överens med** hans åsikter och **bekymrar sig inte om** att **presentera** länkar till källor. För att rekapitulera: en **självgenererad** sanning borde inte räknas som vetenskap^{**},^{**} även **inte** efter att ha **förpackats som** en bok, och fyra års **prövningsdata** (den boken publicerades 2022) stödjer **endast** denna kritiska **ställning** **ståndpunkt.**

DEL 2 – DE VANLIGASTE FELKATEGORIerna I DIN TEXT

1. **Verbböjning och hjälpverb:** *har varken blivit* → *varken har blivit*.
 2. **Bestämmdhet och dubbelbestämmdhet:** *följande strukturen* → *följande struktur*; *den boken* → *boken*; *den huvudpunkten*.
 3. **Felaktiga prepositioner:** *reflektera om* → **reflektera över**; *lida under* → **lida av**; *bekymra för* → **bekymra sig om**.
 4. **Ordval och idiomatik:** *realiteten* → *verkligheten*; *utslag* → *utlåtande*; *spekulering* → *spekulation*; *allenast* → *enbart*.
 5. **Stavfel:** *sammanfattnas*, *förskning*, *distopisk*, *republiken*, *olja*, *miljöner*.
 6. **Felaktiga sammansättningar:** *Hormuz sundet* → *Hormuzsundet*; *US flotten* → *USA:s flotta*.
 7. **Konjunktionsval:** *även när* → *trots att*; *som han har* → *som om han hade*.
 8. **Felaktig syntax (ordföljd):** *att de mesta negativa prognoserna har varken blivit...* → *att de flesta negativa prognoserna varken har blivit...*
-

DEL 3 – SUBSTANTIV (omfattande lista)

Format: **Nr. obestämd – bestämd – plural obestämd – plural bestämd** | *Synonymer* | *Exempelmening*

1. **en bok – boken – böcker – böckerna** *Synonymer:* verk, skrift, publikation *Exempel:* "Jag läste en intressant bok om geopolitik under helgen."
2. **en dag – dagen – dagar – dagarna** *Synonymer:* dygn (delvis), datum *Exempel:* "Det tog mig tre dagar att läsa hela boken."
3. **ett innehåll – innehållet – innehåll – innehållen** *Synonymer:* substans, material, sakinnehåll *Exempel:* "Bokens innehåll var mer spekulativt än vetenskapligt."
4. **en framtid – framtiden – framtider – framtiderna** *Synonymer:* morgondag, kommande tid *Exempel:* "Författaren målar upp en mörk framtid för Europa."
5. **en lista – listan – listor – listorna** *Synonymer:* förteckning, register, uppräknig *Exempel:* "Han presenterar en lång lista över möjliga kriser."
6. **en variant – varianten – varianter – varianterna** *Synonymer:* version, utförande, typ *Exempel:* "Det finns flera varianter av samma scenario."
7. **en globalisering – globaliseringen** (oräknebart) *Synonymer:* internationalisering, världsekonomisk integration *Exempel:* "Globaliseringen har präglat de senaste decennierna."

- 8. en marknad – marknaden – marknader – marknaderna** *Synonymer:* handelsplats, ekonomi (delvis) *Exempel:* "Den fria marknaden står inför stora utmaningar."
- 9. ett decennium – decenniet – decennier – decennierna** *Synonymer:* årtionde *Exempel:* "Under det kommande decenniet väntas stora förändringar."
- 10. en författare – författaren – författare – författarna** *Synonymer:* skribent, skriftställare, upphovsman *Exempel:* "Författaren saknar källhänvisningar i sin bok."
- 11. en tid – tiden – tider – tiderna** *Synonymer:* epok, period, era *Exempel:* "Vi lever i osäkra tider enligt boken."
- 12. en svält – svälten** (oräknebart) *Synonymer:* hungersnöd, hungerkris *Exempel:* "Svälten väntas drabba flera regioner."
- 13. ett krig – kriget – krig – krigen** *Synonymer:* konflikt, väpnad strid, fiendlighet *Exempel:* "Kriget mot Ukraina förändrade Europas energimarknad."
- 14. en brist – bristen – brister – bristerna** *Synonymer:* underskott, knapphet, avsaknad *Exempel:* "Det råder brist på energi i många länder."
- 15. en energi – energin – energier – energierna** *Synonymer:* kraft, drivkraft, ström *Exempel:* "Grön energi blir allt viktigare i samhället."
- 16. en struktur – strukturen – strukturer – strukturerna** *Synonymer:* uppbyggnad, organisation, system *Exempel:* "Textens struktur är tydlig och logisk."
- 17. en slutsats – slutsatsen – slutsatser – slutsatserna** *Synonymer:* sammanfattning, konklusion, resultat *Exempel:* "Författarens slutsatser saknar empirisk grund."
- 18. en prognos – prognosen – prognoser – prognoserna** *Synonymer:* förutsägelse, framtidsutsikt, spådom *Exempel:* "Flera prognoser har inte slagit in."
- 19. en verklighet – verkligheten – verkligheter – verkligheterna** *Synonymer:* sanning, realitet, faktisk situation *Exempel:* "Verkligheten skiljer sig från författarens förutsägelser."
- 20. en spekulat**ion – spekulationen – spekulationer – spekulationerna *Synonymer:* gissning, antagande, hypotes *Exempel:* "Hans spekulationer saknar vetenskapligt stöd."
- 21. ett utlåtande – utlåtandet – utlåtanden – utlåtandena** *Synonymer:* bedömning, omdöme, expertutsago *Exempel:* "Jag avslutar med ett subjektivt utlåtande om boken."
- 22. en kollaps – kollapsen – kollapser – kollapserna** *Synonymer:* sammanbrott, ras, härdsmälta *Exempel:* "Han förutspår en total kollaps av världsordningen."
- 23. en världsordning – världsordningen – världsordningar – världsordningarna** *Synonymer:* världssystem, internationellt system *Exempel:* "Den nuvarande världsordningen håller på att förändras."

- 24. ett verktyg – verktyget – verktyg – verktygen** *Synonymer:* redskap, instrument, hjälpmedel
Exempel: "Han saknar verktyg för seriös forskning."
- 25. en forskning – forskningen** (oräknebart) *Synonymer:* undersökning, vetenskapligt arbete, studier
Exempel: "Boken bygger inte på riktig forskning."
- 26. en era – eran – eror – erorna** *Synonymer:* epok, tidsålder, period
Exempel: "Eran av billig olja är förbi."
- 27. en fred – freden** (oftast oräknebart) *Synonymer:* lugn, stillhet, vapenvila
Exempel: "Freden efter andra världskriget byggdes av USA."
- 28. en handel – handeln** (oräknebart i denna betydelse) *Synonymer:* affärsverksamhet, kommers
Exempel: "Den internationella handeln hotas av tullkrig."
- 29. ett undantag – undantaget – undantag – undantagen** *Synonymer:* avvikelser, särfall
Exempel: "Globaliseringen var ett historiskt undantag."
- 30. en säkerhetsgaranti – säkerhetsgarantin – säkerhetsgarantier – säkerhetsgarantierna**
Synonymer: försvarsfästelse, beskyddslöfte
Exempel: "USA:s säkerhetsgarantier möjliggjorde frihandeln."
- 31. en befolkning – befolkningen – befolkningar – befolkningarna** *Synonymer:* invånare, folk, population
Exempel: "Europas åldrande befolkning är en utmaning."
- 32. en närvaro – närvaron** (oräknebart) *Synonymer:* tillstädesvaro, deltagande, inflytande
Exempel: "Den amerikanska närvaron minskar globalt."
- 33. en värld – världen – världar – världarna** *Synonymer:* jordklot, planet, mänsklighet
Exempel: "Världen blir alltmer fragmenterad."
- 34. en ekonomi – ekonomin – ekonomier – ekonomierna** *Synonymer:* näringsliv, finanssystem
Exempel: "Den globala ekonomin saktar in."
- 35. en tillvaro – tillvaron** (oräknebart) *Synonymer:* existens, liv, vardag
Exempel: "En dyrare tillvaro väntar konsumenter."
- 36. en resurs – resursen – resurser – resurserna** *Synonymer:* tillgång, råvara, medel
Exempel: "Bristen på resurser kommer att märkas tydligt."
- 37. en betydelse – betydelsen – betydelser – betydelseerna** *Synonymer:* innebörd, vikt, mening
Exempel: "Geografins betydelse betonas i boken."
- 38. en faktor – faktorn – faktorer – faktorerna** *Synonymer:* omständighet, element, komponent
Exempel: "Demografin är en avgörande faktor."
- 39. en nation – nationen – nationer – nationerna** *Synonymer:* land, stat, folk
Exempel: "Vissa nationer kommer att blomstra, andra gå under."

- 40. ett kaos – kaoset** (oräknebart) *Synonymer:* oordning, förvirring, anarki *Exempel:* "Boken målar upp ett kommande globalt kaos."
- 41. en studie – studien – studier – studierna** *Synonymer:* undersökning, analys, granskning *Exempel:* "Det som skulle vara en studie blev en spekulation."
- 42. en novell – novellen – noveller – novellerna** *Synonymer:* kortroman, berättelse *Exempel:* "Boken liknar mer en dystopisk novell än en facktext."
- 43. en stil – stilen – stilar – stilarna** *Synonymer:* skrivsätt, manér, ton *Exempel:* "Författarens stil är anmärkningsvärt ovetenskaplig."
- 44. en grund – grunden – grunder – grunderna** *Synonymer:* fundament, bas, utgångspunkt *Exempel:* "Boken vilar på en svag empirisk grund."
- 45. en överlägenhet – överlägheten** (oräknebart) *Synonymer:* dominans, suveränitet, försteg *Exempel:* "USA:s militära överlägenhet är central i hans argument."
- 46. en komponent – komponenten – komponenter – komponenterna** *Synonymer:* beståndsdel, del, element *Exempel:* "Inom alla komponenter dominerar USA enligt honom."
- 47. en epok – epoken – epoker – epokerna** *Synonymer:* tidsperiod, era, era *Exempel:* "En ny epok av amerikansk dominans förutspås."
- 48. en industri – industrin – industrier – industrierna** *Synonymer:* näringsgren, tillverkningssektor *Exempel:* "Kina riskerar att förlora flera industrier."
- 49. ett år – året – år – åren** *Synonymer:* tolv månadersperiod *Exempel:* "Under de kommande åren väntas stora skiften."
- 50. en grupp – gruppen – grupper – grupperna** *Synonymer:* skara, samling, kategori *Exempel:* "Den andra gruppen av påstående gäller transport."
- 51. ett påstående – påståendet – påståenden – påståendena** *Synonymer:* utsaga, tes, anspråk *Exempel:* "Många av hans påståenden saknar källor."
- 52. en katastrof – katastrofen – katastrofer – katastroferna** *Synonymer:* olycka, kris, härdsvälta *Exempel:* "Han förutser en katastrof i livsmedelsproduktionen."
- 53. en transportindustri – transportindustrin – transportindustrier – transportindustrierna** *Synonymer:* fraktnäring, logistikbransch *Exempel:* "Transportindustrin hotas av höga oljepriser."
- 54. en livsmedelsproduktion – livsmedelsproduktionen** (oräknebart) *Synonymer:* matproduktion, jordbruksproduktion *Exempel:* "Livsmedelsproduktionen påverkas av klimatet."
- 55. ett fartyg – fartyget – fartyg – fartygen** *Synonymer:* skepp, båt *Exempel:* "Stora fartyg fraktar varor mellan kontinenter."
- 56. en olja – oljan – oljor – oljorna** *Synonymer:* petroleum, råolja *Exempel:* "Ryssland fortsätter att exportera olja."

- 57. en metall – metallen – metaller – metallerna** *Synonymer:* malm (delvis) *Exempel:* "Sällsynta metaller är viktiga för grön teknik."
- 58. ett spannmål – spannmålet – spannmål – spannmålen** *Synonymer:* säd, gröda *Exempel:* "Spannmål exporteras från Ukraina trots kriget."
- 59. en vår – våren – vårar – våarna** *Synonymer:* tidig årstid efter vinter *Exempel:* "Våren 2026 kan vi utvärdera prognoserna."
- 60. en riktning – riktningen – riktningar – riktningarna** *Synonymer:* kurs, väg, tendens *Exempel:* "Prognoserna pekar inte i samma riktning."
- 61. en stagnation – stagnationen** (oräknebart) *Synonymer:* stillestånd, avstanning *Exempel:* "Ekonomin visar inga tecken på stagnation."
- 62. en militärstyrka – militärstyrkan – militärstyrkor – militärstyrkorna** *Synonymer:* krigsmakt, försvarsmakt, väpnade styrkor *Exempel:* "USA:s militärstyrka är historiskt stor."
- 63. en flotta – flottan – flottor – flottorna** *Synonymer:* sjöstridskrafter, marinstyrka *Exempel:* "USA:s flotta överträffar alla andra tillsammans."
- 64. en summa – summan – summor – summorna** *Synonymer:* belopp, total, helhet *Exempel:* "Summan av andra flottor är mindre än USA:s."
- 65. en republik – republiken – republiker – republikerna** *Synonymer:* stat, demokrati (delvis) *Exempel:* "Islamiska republiken Iran blockerar fortfarande Hormuzsundet."
- 66. en chans – chansen – chanser – chanserna** *Synonymer:* möjlighet, tillfälle, sannolikhet *Exempel:* "Iran skulle inte ha en chans enligt Zeihan."
- 67. en bombning – bombningen – bombningar – bombningarna** *Synonymer:* flyganfall, beskjutning *Exempel:* "Trots kraftfulla bombningar består regimen."
- 68. ett sund – sundet – sund – sunden** *Synonymer:* smal vattenväg, kanal *Exempel:* "Hormuzsundet är av strategisk vikt."
- 69. ett motargument – motargumentet – motargument – motargumenten** *Synonymer:* invändning, replik, motskäl *Exempel:* "De viktigaste motargumenten gäller migration."
- 70. en blindhet – blindheten** (oräknebart, bildligt) *Synonymer:* okunnighet, omedvetenhet, fördom *Exempel:* "Författarens blindhet rörande migration är slående."
- 71. en fråga – frågan – frågor – frågorna** *Synonymer:* spørsmål, ärende, problem *Exempel:* "I frågor om grön energi är han ensidig."
- 72. en migration – migrationen – migrationer – migrationerna** *Synonymer:* invandring, befolkningsrörelse, folkförflyttning *Exempel:* "Migrationen till Europa har varit stor."
- 73. en våg – vågen – vågor – vågorna** *Synonymer:* ström, kull, flod *Exempel:* "Kraftiga migrationsvågor präglade 2010-talet."

- 74. en typ – typen – typer – typerna** *Synonymer:* sort, kategori, slag *Exempel:* "Vilka typer av grön energi accepterar han?"
- 75. en megawatt – megawatten – megawatt – megawatten** *Synonymer:* energienhet (en miljon watt) *Exempel:* "Hundratals megawatt produceras av vindkraft."
- 76. en elbil – elbilen – elbilar – elbilarna** *Synonymer:* elektrisk bil, batteribil *Exempel:* "Elbilar utgör allt fler procent av nybilsförsäljningen."
- 77. en lastbil – lastbilen – lastbilar – lastbilarna** *Synonymer:* truck, fraktfordon *Exempel:* "Elektriska lastbilar börjar slå igenom."
- 78. en traktor – traktorn – traktorer – traktorerna** *Synonymer:* jordbruksmaskin *Exempel:* "Även traktorer kan drivas på el."
- 79. en plats – platsen – platser – platserna** *Synonymer:* ställe, position, sittplats *Exempel:* "De har sin plats i framtidens energisystem."
- 80. en sol – solen – solar – solarna** *Synonymer:* stjärna (vetenskapligt) *Exempel:* "Solen är en outtömlig energikälla."
- 81. en solpanel – solpanelen – solpaneler – solpanelerna** *Synonymer:* solcell, solfångare *Exempel:* "Solpaneler producerar mycket el i södra Europa."
- 82. ett vindkraftverk – vindkraftverket – vindkraftverk – vindkraftverken** *Synonymer:* vindturbin, vindsnurra *Exempel:* "Sverige har många vindkraftverk till havs."
- 83. en el – elen** (oräknebart) *Synonymer:* elektricitet, ström *Exempel:* "Vi får tillräckligt med el från förnybara källor."
- 84. en anledning – anledningen – anledningar – anledningarna** *Synonymer:* orsak, skäl, motiv *Exempel:* "Det finns flera anledningar till kritiken."
- 85. en vetenskap – vetenskapen – vetenskaper – vetenskaperna** *Synonymer:* forskning, kunskap, akademisk disciplin *Exempel:* "Spekulation är inte vetenskap."
- 86. en kvalitet – kvaliteten – kvaliteter – kvaliteterna** *Synonymer:* beskaffenhet, standard, klass *Exempel:* "Boken håller låg vetenskaplig kvalitet."
- 87. ett stresstest – stresstestet – stresstest – stresstesten** *Synonymer:* belastningsprov, hållfasthetstest *Exempel:* "Jag gjorde ett stresstest av argumenten med AI."
- 88. en hjälp – hjälpen** (oräknebart) *Synonymer:* assistans, stöd, bistånd *Exempel:* "Med hjälp av Claude AI granskade jag texten."
- 89. en sammanfattning – sammanfattningen – sammanfattningar – sammanfattningarna** *Synonymer:* resumé, översikt, sammandrag *Exempel:* "Liknande sammanfattningar drogs av AI:n."
- 90. ett faktum – faktumet – fakta – fakta** (oregelbunden plural) *Synonymer:* sakförhållande, verklighet *Exempel:* "Han förfalskar fakta som inte passar."

- 91. en åsikt – åsikten – åsikter – åsikterna** *Synonymer:* uppfattning, mening, ståndpunkt *Exempel:* "Allt som strider mot hans åsikter tas bort."
- 92. en länk – länken – länkar – länkarna** *Synonymer:* hänvisning, koppling *Exempel:* "Boken saknar länkar till källor."
- 93. en källa – källan – källor – källorna** *Synonymer:* referens, ursprung, urkund *Exempel:* "Akademiska källor är nödvändiga i forskning."
- 94. en sanning – sanningen – sanningar – sanningarna** *Synonymer:* fakta, verklighet, riktighet *Exempel:* "En självgenererad sanning är ingen sanning."
- 95. en ståndpunkt – ståndpunkten – ståndpunkter – ståndpunkterna** *Synonymer:* position, åsikt, hållning *Exempel:* "Min kritiska ståndpunkt stärks av data."
- 96. en data – datan / data** (oftast oräknebart i pluralform) *Synonymer:* uppgifter, information *Exempel:* "Fyra års data stöder kritiken."
- 97. en demografi – demografin** (oräknebart) *Synonymer:* befolkningslära, folkmängdsutveckling *Exempel:* "Demografin är central i hans analys."
- 98. en geopolitik – geopolitiken** (oräknebart) *Synonymer:* storpolitik, geografisk politik *Exempel:* "Geopolitik förklarar mycket av världshändelserna."
- 99. ett ställningstagande – ställningstagandet – ställningstaganden – ställningstagandena** *Synonymer:* position, val, beslut *Exempel:* "Mitt ställningstagande är skeptiskt till boken."
- 100. en jämförelse – jämförelsen – jämförelser – jämförelserna** *Synonymer:* parallell, kontrast, motsvarighet *Exempel:* "En jämförelse mellan prognos och verklighet behövs."
-

DEL 4 – ADJEKTIV (omfattande lista)

Format: **Nr. positiv (en-form, ett-form, plural/best.)** – komparativ – superlativ | *Synonymer* | *Exempel*

- 1. aktuell – aktuellt – aktuella** | mer aktuell – mest aktuell *Synonymer:* relevant, tidsenlig, dagsfärsk *Exempel:* "Boken är fortfarande aktuell trots sin ålder."
- 2. belysande – belysande – belysande** | mer – mest *Synonymer:* upplysande, klargörande, illustrativ *Exempel:* "Författaren ger en belysande analys av geopolitiken."
- 3. ömsesidig – ömsesidigt – ömsesidiga** *Synonymer:* reciprok, gemensam, dubbelriktad *Exempel:* "Det ömsesidiga beroendet mellan länder är centralt."
- 4. stor – stort – stora** | större – störst (**oregelbunden**) *Synonymer:* omfattande, betydande, anseelig *Exempel:* "Stor del av världens handel sker via fartyg."

5. liten – litet – små | mindre – minst (**oregelbunden**) *Synonymer:* ringa, obetydlig, futtig *Exempel:* "Bokens lilla format döljer många påståenden."

6. lång – långt – långa | längre – längst (**oregelbunden**) *Synonymer:* utdragen, vidsträckt, omfattande *Exempel:* "En lång lista över kriser presenteras."

7. kort – kort – korta | kortare – kortast *Synonymer:* knapphändig, koncis, kortvarig *Exempel:* "Jag gör en kort jämförelse mellan prognos och verklighet."

8. mörk – mörkt – mörka | mörkare – mörkast *Synonymer:* dyster, dunkel, pessimistisk *Exempel:* "Boken målar upp en mörk framtidsbild."

9. ljus – ljust – ljusa | ljusare – ljusast *Synonymer:* hoppfull, blank, klar *Exempel:* "Få ljusa toner finns i hans analys."

10. snabb – snabbt – snabba | snabbare – snabbast *Synonymer:* rask, fartfylld, expressartad *Exempel:* "En snabb och billig ekonomi tillhör det förflutna."

11. långsam – långsamt – långsamma | långsammare – långsammast *Synonymer:* trög, slö, försenad *Exempel:* "En långsammare ekonomi väntar oss."

12. billig – billigt – billiga | billigare – billigast *Synonymer:* prisvärd, lågpris-, överkomlig *Exempel:* "Billig energi tillhör en svunnen tid."

13. dyr – dyrt – dyra | dyrare – dyrast *Synonymer:* kostsam, exklusiv, kostbar *Exempel:* "En dyrare tillvaro är att vänta."

14. präglad – präglat – präglade *Synonymer:* kännetecknad, märkt, formad *Exempel:* "Tiden var präglad av amerikansk närvaro."

15. geografisk – geografiskt – geografiska *Synonymer:* lägesbetingad, rumslig *Exempel:* "Den geografiska betydelsen är avgörande."

16. avgörande – avgörande – avgörande *Synonymer:* kritisk, vital, central *Exempel:* "Demografin är en avgörande faktor."

17. ny – nytt – nya | nyare – nyast *Synonymer:* färsk, modern, aktuell *Exempel:* "En ny epok av kaos kan vänta."

18. gammal – gammalt – gamla | äldre – äldst (**oregelbunden**) *Synonymer:* ålderdomlig, antik, fornlådrig *Exempel:* "Den gamla världsordningen smulas sönder."

19. djupgående – djupgående – djupgående *Synonymer:* grundlig, omfattande, ingående *Exempel:* "En djupgående studie hade krävt mer fakta."

20. ovetenskaplig – ovetenskapligt – ovetenskapliga *Synonymer:* pseudo-vetenskaplig, ogrundad *Exempel:* "Stilen är anmärkningsvärt ovetenskaplig."

21. vetenskaplig – vetenskapligt – vetenskapliga *Synonymer:* akademisk, forskningsbaserad, saklig *Exempel:* "Vetenskaplig metod kräver källor."

- 22. modern – modernt – moderna** | modernare – modernast *Synonymer:* nutida, samtida, aktuell
Exempel: "Ett modernt land har tillgång till många resurser."
- 23. omöjlig – omöjligt – omöjliga** *Synonymer:* ogenomförbar, otänkbar *Exempel:* "Han hävdar att frakten blir omöjlig."
- 24. möjlig – möjligt – möjliga** *Synonymer:* tänkbar, görlig, realistisk *Exempel:* "Många möjliga scenarier presenteras."
- 25. negativ – negativt – negativa** *Synonymer:* ogynnsam, dystert, missgynnande *Exempel:* "De flesta negativa prognoser har inte slagit in."
- 26. positiv – positivt – positiva** *Synonymer:* gynnsam, optimistisk, fördelaktig *Exempel:* "Resultatet var inte fullt så positivt."
- 27. ändlös – ändlöst – ändlösa** *Synonymer:* oändlig, evig, gränslös *Exempel:* "Författaren talar om en ändlös militär överlägenhet."
- 28. amerikansk – amerikanskt – amerikanska** *Synonymer:* USA-, US-amerikansk *Exempel:* "Den amerikanska närvaron minskar."
- 29. militär – militärt – militära** *Synonymer:* stridande, krigs-, försvars- *Exempel:* "Militärstyrkan är central i analysen."
- 30. ensidig – ensidigt – ensidiga** *Synonymer:* subjektiv, partisk, oviktig (motsats: nyanserad)
Exempel: "Hans framställning är alltför ensidig."
- 31. islamisk – islamiskt – islamiska** *Synonymer:* muslimsk *Exempel:* "Den islamiska republiken Iran står emot."
- 32. kraftfull – kraftfullt – kraftfulla** *Synonymer:* mäktig, intensiv, slagkraftig *Exempel:* "Kraftfulla bombningar förändrade inte regimen."
- 33. sista – sista – sista** (oböjlig) *Synonymer:* slutlig, ultimata, avslutande *Exempel:* "De sista motargumenten är de starkaste."
- 34. blind – blint – blinda** *Synonymer:* omedveten, okunnig, fördomsfull *Exempel:* "Han är blind för migrationens betydelse."
- 35. stark – starkt – starka** | starkare – starkast *Synonymer:* kraftig, mäktig, robust *Exempel:* "Starka argument saknas i hans bok."
- 36. svag – svagt – svaga** | svagare – svagast *Synonymer:* klen, bräcklig, otillräcklig *Exempel:* "Källäget är svagt i hela texten."
- 37. grön – grönt – gröna** | grönare – grönast *Synonymer:* miljövänlig, klimatsmart, ekologisk
Exempel: "Grön energi är framtidens lösning."
- 38. framgångsrik – framgångsrikt – framgångsrika** *Synonymer:* lyckosam, vinnande, lyckad
Exempel: "Han nämner endast vissa framgångsrika typer."

- 39. elektrisk – elektriskt – elektriska** *Synonymer:* el-, eldriven *Exempel:* "Elektriska lastbilar blir allt vanligare."
- 40. tillräcklig – tillräckligt – tillräckliga** *Synonymer:* adekvat, nog, godtagbar *Exempel:* "Solenergin är tillräcklig i södra Europa."
- 41. otillräcklig – otillräckligt – otillräckliga** *Synonymer:* för liten, ofullständig *Exempel:* "Hans bevis är otillräckliga."
- 42. ovanstående – ovanstående – ovanstående** *Synonymer:* föregående, ovan nämnd *Exempel:* "Baserat på det ovanstående drar jag slutsatser."
- 43. hög – högt – höga** | **högre – högst (oregelbunden)** *Synonymer:* stor, anseelig, betydande *Exempel:* "Hög kvalitet kräver hög standard."
- 44. låg – lågt – låga** | **lägre – lägst** *Synonymer:* ringa, blygsam, undermålig *Exempel:* "Boken håller låg vetenskaplig nivå."
- 45. kritisk – kritiskt – kritiska** *Synonymer:* kritiserande, granskande, skeptisk *Exempel:* "Jag intar en kritisk ståndpunkt."
- 46. viktig – viktigt – viktiga** | **viktigare – viktigast** *Synonymer:* betydelsefull, väsentlig, central *Exempel:* "Det viktigaste argumentet är empiriskt svagt."
- 47. god – gott – goda** | **bättre – bäst (oregelbunden)** *Synonymer:* bra, fin, utmärkt *Exempel:* "En god analys kräver källkritik."
- 48. dålig – dåligt – dåliga** | **sämre – sämst (oregelbunden)** *Synonymer:* usel, undermålig, bristfällig *Exempel:* "Bokens källhantering är dålig."
- 49. vacker – vackert – vackra** | **vackrare – vackrast** *Synonymer:* skön, fager, tjugig *Exempel:* "En vackrare framtid skissas sällan av honom."
- 50. ful – fult – fula** | **fulare – fulast** *Synonymer:* ohygglig, motbjudande *Exempel:* "Hans fula generaliseringar drar ned trovärdigheten."
- 51. svår – svårt – svåra** | **svårare – svårast** *Synonymer:* krävande, tung, problematisk *Exempel:* "Svåra tider av svält förutspås."
- 52. enkel – enkelt – enkla** | **enklare – enklast** *Synonymer:* lätt, simpel, okomplicerad *Exempel:* "Det är enkelt att vederlägga hans påståenden."
- 53. intressant – intressant – intressanta** | **mer – mest** *Synonymer:* spännande, fängslande *Exempel:* "Trots felan är boken intressant."
- 54. tråkig – tråkigt – tråkiga** *Synonymer:* enformig, ledsam, trist *Exempel:* "Vissa avsnitt är rätt tråkiga."
- 55. vanlig – vanligt – vanliga** *Synonymer:* alldaglig, ordinär, gängse *Exempel:* "En vanlig misstag är att tro på alla prognoser."

- 56. ovanlig – ovanligt – ovanliga** *Synonymer:* sällsynt, unik, exceptionell *Exempel:* "Den globaliserade eran var ovanlig historiskt."
- 57. vänlig – vänligt – vänliga** *Synonymer:* sympatisk, varm, omtänksam *Exempel:* "Författaren är inte vänligt sinnad mot Kina."
- 58. klok – klokt – kloka** | klokare – klokast *Synonymer:* vis, förständig, eftertänksam *Exempel:* "Det är klokt att läsa boken kritiskt."
- 59. rolig – roligt – roliga** *Synonymer:* kul, lustig, underhållande *Exempel:* "Vissa formuleringar är rätt roliga."
- 60. allvarlig – allvarligt – allvarliga** *Synonymer:* seriös, betydelsefull, gravallvarlig *Exempel:* "Han diskuterar allvarliga globala frågor."
- 61. känd – känt – kända** *Synonymer:* berömd, välkänd, populär *Exempel:* "Zeihan är en känd analytiker i USA."
- 62. okänd – okänt – okända** *Synonymer:* anonym, främmande, obekant *Exempel:* "Många påståenden vilar på okända källor."
- 63. internationell – internationellt – internationella** *Synonymer:* global, gränsöverskridande *Exempel:* "Internationell handel hotas av höga tullar."
- 64. nationell – nationellt – nationella** *Synonymer:* inhemsk, lands- *Exempel:* "Nationella intressen prioriteras alltmer."
- 65. global – globalt – globala** *Synonymer:* världsomfattande, världsvid *Exempel:* "Den globala transportindustrin är sårbar."
- 66. ekonomisk – ekonomiskt – ekonomiska** *Synonymer:* finansiell, kommersiell *Exempel:* "Ekonomiska kriser nämns ofta."
- 67. politisk – politiskt – politiska** *Synonymer:* statsstyrelse-, partipolitisk *Exempel:* "Politisk instabilitet är en huvudtes."
- 68. social – socialt – sociala** *Synonymer:* samhällelig, mänsklig *Exempel:* "Sociala konsekvenser belyses sällan."
- 69. kulturell – kulturellt – kulturella** *Synonymer:* kultur-, civilisationsmässig *Exempel:* "Kulturella faktorer ignoreras."
- 70. historisk – historiskt – historiska** *Synonymer:* dåtida, forntida, anrik *Exempel:* "Historiska paralleller används flitigt."
- 71. demokratisk – demokratiskt – demokratiska** *Synonymer:* folkstyrd, deltagande *Exempel:* "Demokratiska länder behandlas mer positivt."
- 72. auktoritär – auktoritärt – auktoritära** *Synonymer:* diktatorisk, tyrannisk *Exempel:* "Auktoritära regimer ses som svaga."

- 73. åldrande – åldrande – åldrande** *Synonymer:* alltmer åldrad, försenecerande *Exempel:* "En åldrande befolkning är en utmaning."
- 74. fragmenterad – fragmenterat – fragmenterade** *Synonymer:* uppdelad, splittrad *Exempel:* "Världen blir alltmer fragmenterad."
- 75. konstgjord – konstgjort – konstgjorda** *Synonymer:* artificiell, fabricerad, oäkta *Exempel:* "Globaliseringen kallas ett konstgjort undantag."
- 76. anmärkningsvärd – anmärkningsvärt – anmärkningsvärda** *Synonymer:* påfallande, slående, märklig *Exempel:* "Stilen är anmärkningsvärt ovetenskaplig."
- 77. dystopisk – dystopiskt – dystopiska** *Synonymer:* mörk, pessimistisk, skräckvision- *Exempel:* "Texten liknar en dystopisk novell."
- 78. förestående – förestående – förestående** *Synonymer:* annalkande, kommande, nära *Exempel:* "Den förestående kollapsen är hans huvudtema."
- 79. nuvarande – nuvarande – nuvarande** *Synonymer:* aktuell, rådande, för stunden *Exempel:* "Den nuvarande världsordningen är på väg ut."
- 80. nästintill – nästintill – nästintill** (oböjligt, predikativt) *Synonymer:* nästan, närapå *Exempel:* "Förmågan är nästintill obefintlig."
- 81. obefintlig – obefintligt – obefintliga** *Synonymer:* icke-existerande, försvinnande *Exempel:* "Rysslands exportförmåga är inte obefintlig."
- 82. kraftig – kraftigt – kraftiga** | kraftigare – kraftigast *Synonymer:* stark, intensiv, mäktig *Exempel:* "Kraftiga migrationsvågor har skakat Europa."
- 83. miljövänlig – miljövänligt – miljövänliga** *Synonymer:* ekologisk, hållbar, grön *Exempel:* "Miljövänliga lösningar utvecklas snabbt."
- 84. hållbar – hållbart – hållbara** *Synonymer:* långsiktig, beständig *Exempel:* "Hållbar energi är central för framtiden."
- 85. trovärdig – trovärdigt – trovärdiga** *Synonymer:* pålitlig, tillförlitlig, tillitsfull *Exempel:* "Trovärdiga källor saknas i boken."
- 86. opålitlig – opålitligt – opålitliga** *Synonymer:* otillförlitlig, vacklande *Exempel:* "Opålitliga prognoser undergräver argumenten."
- 87. spekulativ – spekulativt – spekulativa** *Synonymer:* gissande, hypotetisk *Exempel:* "Boken är mer spekulativ än vetenskaplig."
- 88. empirisk – empiriskt – empiriska** *Synonymer:* erfarenhetsbaserad, observationell *Exempel:* "Empirisk evidens fattas."
- 89. saklig – sakligt – sakliga** *Synonymer:* objektiv, nykter, neutral *Exempel:* "En saklig analys kräver fler perspektiv."

- 90. subjektiv – subjektivt – subjektiva** *Synonymer:* personlig, partisk *Exempel:* "Mitt subjektiva utlåtande följer nedan."
- 91. objektiv – objektivt – objektiva** *Synonymer:* opartisk, saklig *Exempel:* "Objektiv journalistik är sällsynt."
- 92. detaljerad – detaljerat – detaljerade** *Synonymer:* utförlig, ingående, grundlig *Exempel:* "En mer detaljerad analys hade behövts."
- 93. allmän – allmänt – allmänna** *Synonymer:* generell, övergripande, vanlig *Exempel:* "Den allmänna uppfattningen är skeptisk."
- 94. specifik – specifikt – specifika** *Synonymer:* särskild, distinkt, bestämd *Exempel:* "Han ger få specifika exempel."
- 95. relevant – relevant – relevanta** *Synonymer:* aktuell, betydelsefull, applicerbar *Exempel:* "Bara relevanta källor ska användas."
- 96. irrelevant – irrelevant – irrelevanta** *Synonymer:* ovidkommande, oviktig *Exempel:* "Vissa exempel framstår som irrelevanta."
- 97. tydlig – tydligt – tydliga** *Synonymer:* klar, distinkt, uppenbar *Exempel:* "Strukturen i texten är tydlig."
- 98. oklar – oklart – oklara** *Synonymer:* otydlig, vag, dunkel *Exempel:* "Hans påståenden är oklara på flera punkter."
- 99. olika – olika – olika** (oböjligt) *Synonymer:* skild, varierande, divergerande *Exempel:* "Olika prognoser har olika utfall."
- 100. liknande – liknande – liknande** *Synonymer:* analog, jämförbar, snarlik *Exempel:* "Liknande slutsatser drog AI-modellen."

DEL 5 – VERB (omfattande lista)

Format: **Nr. att infinitiv – preteritum – supinum** (*vanliga prepositioner/hjälpord*) | *Synonymer* | *Exempel*

- 1. att läsa – läste – läst** (*läsa om, läsa upp, läsa igenom, läsa på*) *Synonymer:* studera, granska, ta del av *Exempel:* "Jag har läst boken under tre dagar."
- 2. att vara – var – varit** (*vara med om, vara för, vara emot*) *Synonymer:* utgöra, existera, befinna sig *Exempel:* "Boken är spekulativ snarare än vetenskaplig."
- 3. att kunna – kunde – kunnat** (*kunna med, kunna om*) *Synonymer:* förmå, behärska *Exempel:* "Jag kunde inte hålla med författaren."

- 4. att konsumera – konsumerade – konsumerat** (*konsumera av*) *Synonymer:* förbruka, intaga, ta del av *Exempel:* "Mängden information jag kunde konsumera var begränsad."
- 5. att reflektera – reflekterade – reflekterat** (*reflektera över, reflektera kring*) *Synonymer:* fundera, tänka, betänka *Exempel:* "Vi behöver reflektera över bokens slutsatser."
- 6. att förbereda – förberedde – förberett** (*förbereda för, förbereda inför, förbereda sig*) *Synonymer:* göra redo, rusta, planera *Exempel:* "Författaren förbereder oss för dystra scenarier."
- 7. att kollapsa – kollapsade – kollapsat** (*kollapsa under*) *Synonymer:* rasa, falla samman, gå under *Exempel:* "Världsordningen ska kollapsa enligt honom."
- 8. att lida – led – lidit** (*lida av, lida under, lida för*) *Synonymer:* plågas, drabbas, utstå *Exempel:* "Europa kommer att lida av svält."
- 9. att organisera – organiserade – organiserat** (*organisera kring, organisera enligt*) *Synonymer:* strukturera, ordna, planera *Exempel:* "Texten är organiserad enligt tre delar."
- 10. att sammanfatta – sammanfattade – sammanfattat** (*sammanfatta i, sammanfatta som*) *Synonymer:* återge kort, summera, abstrahera *Exempel:* "Låt mig sammanfatta huvudpunkterna."
- 11. att återberätta – återberättade – återberättat** (*återberätta för*) *Synonymer:* återge, referera, rapportera *Exempel:* "Jag återberättar bokens centrala teser."
- 12. att övergå – övergick – övergått** (*övergå till, övergå i, övergå från*) *Synonymer:* gå vidare, byta, förvandlas *Exempel:* "Vi övergår nu till kritiken."
- 13. att presentera – presenterade – presenterat** (*presentera för, presentera som*) *Synonymer:* lägga fram, framställa, redovisa *Exempel:* "Författaren presenterar tio scenarier."
- 14. att jämföra – jämförde – jämfört** (*jämföra med, jämföra mot*) *Synonymer:* parallellställa, kontrastera *Exempel:* "Vi jämför prognosen med verkligheten."
- 15. att spekulera – spekulerade – spekulerat** (*spekulera i, spekulera om, spekulera kring*) *Synonymer:* gissa, anta, fantisera *Exempel:* "Han spekulerar i Kinas kollaps."
- 16. att framställa – framställde – framställt** (*framställa som, framställa för*) *Synonymer:* skildra, porträttera, tillverka *Exempel:* "Jag framställer mitt utlåtande nedan."
- 17. att försöka – försökte – försökt** (*försöka med*) *Synonymer:* sträva, pröva, anstränga sig *Exempel:* "Boken försöker utforska kollapsen."
- 18. att utforska – utforskade – utforskat** *Synonymer:* undersöka, granska, kartlägga *Exempel:* "Att utforska framtiden kräver verktyg."
- 19. att belysa – belyste – belyst** (*belysa med*) *Synonymer:* klargöra, framhäva, illustrera *Exempel:* "Författaren belyser USA:s roll."
- 20. att prägla – präglade – präglat** (*präglav*) *Synonymer:* känneteckna, dominera, forma *Exempel:* "Decennierna präglades av fred."

- 21. att skapa – skapade – skapat** (*skapa av, skapa till*) *Synonymer:* åstadkomma, frambringa, alstra *Exempel:* "USA skapade en stabil världsordning."
- 22. att motivera – motiverade – motiverat** (*motivera till, motivera med*) *Synonymer:* förmå, övertyga, rättfärdiga *Exempel:* "Bara USA kunde motivera länder att samarbeta."
- 23. att sluta – slutade – slutat** (*sluta med, sluta att*) *Synonymer:* upphöra, avbryta, avsluta *Exempel:* "Länderna slutade kriga mot varandra."
- 24. att kriga – krigade – krigat** (*kriga mot, kriga med*) *Synonymer:* strida, slåss, föra krig *Exempel:* "Att kriga var den normala situationen historiskt."
- 25. att kombinera – kombinerade – kombinerat** (*kombinera med*) *Synonymer:* förena, blanda, sammanställa *Exempel:* "Han kombinerar geopolitik och demografi."
- 26. att visa – visade – visat** (*visa upp, visa fram, visa på*) *Synonymer:* påvisa, demonstrera, klargöra *Exempel:* "Zeihan visar hur befolkningen åldras."
- 27. att leda – ledde – lett** (*leda till, leda från, leda fram*) *Synonymer:* förorsaka, resultera i, styra *Exempel:* "Befolkningsminskning leder till stagnation."
- 28. att förvänta – förväntade – förväntat** (*förvänta sig*) *Synonymer:* räkna med, hoppas på, anta *Exempel:* "Resultatet förväntas bli dramatiskt."
- 29. att lyfta – lyfte – lyft** (*lyfta fram, lyfta upp, lyfta av*) *Synonymer:* framhålla, betona, accentuera *Exempel:* "Han lyfter fram geografins betydelse."
- 30. att blomstra – blomstrade – blomstrat** *Synonymer:* frodas, växa, ha framgång *Exempel:* "Vissa nationer kommer att blomstra."
- 31. att betrakta – betraktade – betraktat** (*betrakta som, betrakta från*) *Synonymer:* se på, betänka, anse *Exempel:* "Låt oss betrakta hans förutsägelser."
- 32. att förutsäga – förutsade – förutsagt** (*även: förutspå – förutspådde – förutspått*) *Synonymer:* spå, profetera, prognostisera *Exempel:* "Han förutsäger Kinas fall."
- 33. att skicka – skickade – skickat** (*skicka till, skicka från, skicka med*) *Synonymer:* sända, översända, leverera *Exempel:* "Det blir svårt att skicka varor mellan kontinenter."
- 34. att frakta – fraktade – fraktat** (*frakta från, frakta till, frakta över*) *Synonymer:* transportera, befordra, forsla *Exempel:* "Fartygen fraktar miljontals ton om året."
- 35. att exportera – exporterade – exporterat** (*exportera till, exportera från*) *Synonymer:* utföra, sälja utomlands *Exempel:* "Ryssland fortsätter exportera olja."
- 36. att starta – startade – startat** (*starta med, starta upp*) *Synonymer:* påbörja, inleda, sätta igång *Exempel:* "Kriget mot Ukraina startade 2022."
- 37. att konstatera – konstaterade – konstaterat** (*konstatera att, konstatera vid*) *Synonymer:* fastslå, observera, slå fast *Exempel:* "Vi kan konstatera att prognoserna fallerade."

- 38. att bli – blev – blivit** (*bli till, bli av med*) *Synonymer:* förvandlas, övergå till *Exempel:* "Prognoserna har inte blivit verklighet."
- 39. att pröva – prövade – prövat** (*pröva på, pröva med*) *Synonymer:* testa, försöka, undersöka *Exempel:* "Verkligheten prövade hans tes."
- 40. att fortsätta – fortsatte – fortsatt** (*fortsätta med, fortsätta att*) *Synonymer:* hålla på, gå vidare, kvarstå *Exempel:* "Iran fortsätter att blockera sundet."
- 41. att blockera – blockerade – blockerat** *Synonymer:* spärra, hindra, stoppa *Exempel:* "Hormuzsundet kan blockeras snabbt."
- 42. att notera – noterade – noterat** (*notera att, notera ner*) *Synonymer:* observera, lägga märke till, anteckna *Exempel:* "Det är värt att notera flera motargument."
- 43. att glömma – glömde – glömt** (*glömma bort, glömma av*) *Synonymer:* förbise, försumma, släppa ur tanken *Exempel:* "Författaren har glömt migrationsfrågan."
- 44. att inkludera – inkluderade – inkluderat** (*inkludera i*) *Synonymer:* räkna in, omfatta, ta med *Exempel:* "Han inkluderar bara vattenkraft som lyckad."
- 45. att räkna – räknade – räknat** (*räkna med, räkna på, räkna ut, räkna till*) *Synonymer:* beakta, kalkylera, summera *Exempel:* "Vi måste räkna med fler oväntade händelser."
- 46. att producera – producerade – producerat** (*producera av, producera för*) *Synonymer:* framställa, tillverka, alstra *Exempel:* "Vindkraftverken producerar mycket el."
- 47. att dra – drog – dragit** (*dra ut, dra in, dra ifrån, dra till sig*) *Synonymer:* leda, hämta, utvinna *Exempel:* "Vi drar mycket el från sol och vind."
- 48. att kvalificera – kvalificerade – kvalificerat** (*kvalificera som, kvalificera för*) *Synonymer:* beteckna, klassificera, bedöma *Exempel:* "Boken kan kvalificeras som spekulatör."
- 49. att stå – stod – stått** (*stå för, stå emot, stå ut, stå upp*) *Synonymer:* befinna sig, finnas, gälla *Exempel:* "Boken står i klass med YouTube-essäer."
- 50. att genomföra – genomförde – genomfört** *Synonymer:* utföra, verkställa, fullborda *Exempel:* "Jag genomförde ett stresstest."
- 51. att stämma – stämde – stämt** (*stämma med, stämma överens, stämma in*) *Synonymer:* överensstämma, vara korrekt *Exempel:* "Hans slutsatser stämmer inte med fakta."
- 52. att förfälska – förfälskade – förfälskat** *Synonymer:* manipulera, förvränga, fabricera *Exempel:* "Han förfälskar fakta för sin tes."
- 53. att ta – tog – tagit** (*ta bort, ta upp, ta med, ta in*) *Synonymer:* gripa, hämta, välja *Exempel:* "Han tar bort allt som motsäger honom."
- 54. att bekymra – bekymrade – bekymrat** (*bekymra sig om, bekymra sig för*) *Synonymer:* oroa sig, bry sig om *Exempel:* "Han bekymrar sig inte om källhänvisningar."

- 55. att presentera – presenterade – presenterat** (*presentera för, presentera som*) *Synonymer:* lägga fram, visa upp, framlägga *Exempel:* "Det är viktigt att presentera länkar till källor."
- 56. att generera – genererade – genererat** *Synonymer:* producera, skapa, frambringa *Exempel:* "AI kan generera sammanfattningar snabbt."
- 57. att stödja – stödde – stött** (*stödja med, stödja sig på*) *Synonymer:* stötta, försvara, underbygga *Exempel:* "Data stöder min kritik."
- 58. att publicera – publicerade – publicerat** *Synonymer:* ge ut, släppa, offentliggöra *Exempel:* "Boken publicerades 2022."
- 59. att skriva – skrev – skrivit** (*skriva om, skriva upp, skriva ner, skriva på*) *Synonymer:* författa, nedteckna, formulera *Exempel:* "Jag skriver en kritisk recension."
- 60. att tänka – tänkte – tänkt** (*tänka på, tänka över, tänka om, tänka igenom*) *Synonymer:* fundera, reflektera, betänka *Exempel:* "Man bör tänka kritiskt när man läser."
- 61. att tro – trodde – trott** (*tro på, tro om*) *Synonymer:* förmoda, anta, anse *Exempel:* "Jag tror inte på alla hans prognoser."
- 62. att se – såg – sett** (*se på, se ut, se efter, se till*) *Synonymer:* iaktta, observera, skåda *Exempel:* "Vi ser att verkligheten skiljer sig."
- 63. att höra – hörde – hört** (*höra om, höra på, höra av sig*) *Synonymer:* lyssna, förnimma, veta *Exempel:* "Jag har hört liknande argument tidigare."
- 64. att tala – talade – talat** (*tala om, tala med, tala för, tala emot*) *Synonymer:* prata, säga, yttra sig *Exempel:* "Författaren talar om en mörk framtid."
- 65. att gå – gick – gått** (*gå under, gå om, gå igenom, gå förbi*) *Synonymer:* vandra, röra sig, försvinna *Exempel:* "Vissa nationer kommer att gå under."
- 66. att komma – kom – kommit** (*komma fram, komma in, komma på, komma med*) *Synonymer:* anlända, infinna sig, nå *Exempel:* "En ny era kan komma snart."
- 67. att ge – gav – gett / givit** (*ge sig, ge upp, ge ut, ge sig in*) *Synonymer:* skänka, överlämna, tilldela *Exempel:* "Han ger sig själv etiketten 'aktivist'."
- 68. att få – fick – fått** (*få till, få med, få i*) *Synonymer:* erhålla, motta, beviljas *Exempel:* "Boken får mycket uppmärksamhet trots felen."
- 69. att veta – visste – vetat** (*veta om, veta av*) *Synonymer:* känna till, ha kunskap om *Exempel:* "Vi vet att fakta motsäger honom."
- 70. att förstå – förstod – förstått** (*förstå sig på*) *Synonymer:* begripa, fatta, inse *Exempel:* "Det är svårt att förstå hans logik."
- 71. att finnas – fanns – funnits** (*finnas till, finnas kvar*) *Synonymer:* existera, förekomma *Exempel:* "Det finns flera brister i resonemanget."

- 72. att hitta – hittade – hittat** (*hitta på, hitta tillbaka*) *Synonymer:* finna, upptäcka, lokalisera
Exempel: "Texten kan hittas i bifogad fil."
- 73. att finna – fann – funnit** *Synonymer:* upptäcka, hitta, påträffa *Exempel:* "Läsaren finner många logiska luckor."
- 74. att söka – sökte – sökt** (*söka efter, söka upp, söka sig*) *Synonymer:* leta, eftersträva, granska
Exempel: "Jag söker efter empiriska bevis."
- 75. att fråga – frågade – frågat** (*fråga efter, fråga om, fråga ut*) *Synonymer:* förfråga, utfråga, undersöka *Exempel:* "Jag frågade Claude AI om bokens kvalitet."
- 76. att svara – svarade – svarat** (*svara på, svara emot*) *Synonymer:* besvara, gensvara, replikera
Exempel: "AI:n svarade med liknande kritik."
- 77. att börja – började – börjat** (*börja med, börja på*) *Synonymer:* påbörja, inleda, starta *Exempel:* "Vi börjar med ett sammandrag."
- 78. att avsluta – avslutade – avslutat** *Synonymer:* sluta, slutföra, fullända *Exempel:* "Jag avslutar med ett subjektivt utlåtande."
- 79. att förändra – förändrade – förändrat** *Synonymer:* ändra, modifiera, omforma *Exempel:* "Världen förändras snabbare än man tror."
- 80. att öka – ökade – ökat** (*öka med, öka i*) *Synonymer:* växa, stiga, tillta *Exempel:* "Energipriserna har ökat sedan 2022."
- 81. att minska – minskade – minskat** (*minska med, minska i*) *Synonymer:* sjunka, avta, krympa
Exempel: "USA:s närvaro minskar globalt."
- 82. att höja – höjde – höjt** *Synonymer:* lyfta, öka, eskalera *Exempel:* "Tullar höjer priserna på import."
- 83. att sänka – sänkte – sänkt** *Synonymer:* minska, dra ner, reducera *Exempel:* "Vi behöver sänka utsläppen, inte el-produktionen."
- 84. att utgöra – utgjorde – utgjort** *Synonymer:* bilda, representera, vara *Exempel:* "Boken utgör en spekulativ framställning."
- 85. att rekapitulera – rekapitulerade – rekapitulerat** *Synonymer:* summera, repetera, sammanfatta *Exempel:* "För att rekapitulera: boken är ovetenskaplig."
- 86. att granska – granskade – granskat** *Synonymer:* undersöka, kontrollera, syna *Exempel:* "Jag har granskat hans påståenden."
- 87. att invända – invände – invänt** (*invända mot*) *Synonymer:* protestera, kritisera, opponera
Exempel: "Man kan invända mot hans slutsats."
- 88. att hävda – hävdade – hävdat** *Synonymer:* påstå, försvara, anföra *Exempel:* "Han hävdar att Kina kollapsar snart."

89. att påpeka – påpekade – påpekat *Synonymer:* uppmärksamma, anmärka, betona *Exempel:* "Det bör påpekas att data saknas."

90. att bevisa – bevisade – bevisat *Synonymer:* styrka, verifiera, demonstrera *Exempel:* "Han bevisar sällan sina påståenden."

91. att motbevisa – motbevisade – motbevisat *Synonymer:* vederlägga, refutera *Exempel:* "Verkligheten motbevisar flera teser."

92. att vederlägga – vederlade – vederlagt *Synonymer:* motbevisa, kullkasta *Exempel:* "Hans argument vederläggs av empirisk data."

93. att åberopa – åberopade – åberopat (*åberopa sig på*) *Synonymer:* hänvisa till, citera *Exempel:* "Han åberopar sällan akademiska källor."

94. att hänvisa – hänvisade – hänvisat (*hänvisa till*) *Synonymer:* referera, peka på *Exempel:* "Författaren bör hänvisa till statistik."

95. att utvärdera – utvärderade – utvärderat *Synonymer:* bedöma, värdera, granska *Exempel:* "Vi utvärderar boken kritiskt."

96. att tolka – tolkade – tolkat (*tolka som, tolka in*) *Synonymer:* uppfatta, översätta, förstå *Exempel:* "Han tolkar data ensidigt."

97. att bortse – bortsåg – bortsett (*bortse från*) *Synonymer:* ignorera, förbise *Exempel:* "Författaren bortser från solenergi."

98. att antyda – antydde – antytt *Synonymer:* insinuera, hinta, häntyda *Exempel:* "Han antyder att Europa går under."

99. att sammanställa – sammanställde – sammanställt *Synonymer:* samla ihop, kompilera, ordna *Exempel:* "Jag sammanställde en lista över felen."

100. att uppdatera – uppdaterade – uppdaterat *Synonymer:* förnya, aktualisera, modernisera *Exempel:* "Boken behöver uppdateras med ny data."

DEL 6 – DE VIKTIGASTE FRASERNA FÖR TISUS

Inledningsfraser

1. **Enligt författaren / enligt boken / enligt min uppfattning** – för att markera källa eller egen åsikt.
2. **Det framgår tydligt av texten att...** – objektiv referens till innehåll.
3. **Syftet med denna text är att...** – för uppsatsens inledning.
4. **I följande text kommer jag att...** – tydlig disposition.
5. **Frågan jag avser att besvara är...** – problemformulering.

Argumentationsfraser

6. **Å ena sidan... å andra sidan...** – balanserad argumentation.
7. **Vidare bör nämnas att...** – för fortsatt argumentation.
8. **Det är värt att notera att...** – nyansering.
9. **Detta innebär att...** – konsekvenslogik.
10. **Som det framgår av tabellen/diagrammet/citatet...** – referens till data.
11. **I motsats till vad författaren hävdar...** – kritisk position.
12. **Trots att... så...** – koncessivt argument.
13. **Med andra ord...** – omformulering.
14. **Av detta kan man dra slutsatsen att...** – slutsats.
15. **Detta visar (på) / detta tyder på / detta talar för** – evidensbaserat resonemang.

Sammanbindande ord och uttryck

16. **Däremot / Dock / Emellertid / Likväl** – för kontrast.
17. **Således / Följaktligen / Därför / Således** – för konsekvens.
18. **Dessutom / Vidare / Likaledes** – för tillägg.
19. **Sammanfattningsvis / Avslutningsvis / Till sist** – för avslutning.
20. **Däribland / Bland annat** – för exemplifiering.

Avslutningsfraser

21. **Sammanfattningsvis kan man konstatera att...** – stark slutsats.
22. **Mot bakgrund av det ovanstående...** – syntes.
23. **Avslutningsvis vill jag betona att...** – personlig avrundning.
24. **Det återstår att se om...** – öppet slut.
25. **Slutligen bör det understrykas att...** – sista betoning.

Hedging / försiktigt språk (mycket viktigt på TISUS!)

26. **Det förefaller som om... / Det tycks som om...** – försiktigt påstående.
27. **Det är möjligt att... / Det är tänkbart att...** – modalt språk.
28. **Med viss reservation kan sägas att...** – akademisk försiktighet.
29. **Generellt sett / I regel / I de flesta fall** – generalisering med skydd.
30. **Empirisk data tyder på att...** – evidensbaserat språk.

DEL 7 – ANALYS AV SPRÅKLIGA VERKTYG I TEXTEN (TISUS-PERSPEKTIV)

Användbart för TISUS-skrivdelen

Din text använder flera verktyg som examinatorerna värdesätter:

- **Tydlig disposition** med inledning, huvuddel och avslutning ("I början ska det hela sammanfattas... därefter... till slut"). På TISUS är en synlig struktur ett av de viktigaste bedömningskriterierna.
- **Akademiska metaverktyg** som referenser till bokens kapitel, sidor och tema, jämförelse mellan prognos och verklighet, samt slutligt eget ställningstagande. Det är exakt det mönster som krävs i recensions- eller analysuppgifter.
- **Avancerat ordförråd:** geopolitik, demografi, deindustrialisera, konstgjort undantag, säkerhetsgaranti, fragmenterad värld, världsdominans. Detta höjer ditt språkliga register, vilket är meriterande.
- **Källkritik:** "förfalskar fakta... presenterar inga länkar till källor". Källkritisk reflektion är ett återkommande tema i TISUS läs- och skrivdelarna.
- **Bindeord:** därefter, till slut, dessvärre, likaledes, dock, å andra sidan, baserat på det ovanstående, för att rekapitulera. Detta håller ihop texten – fortsatt så.

Det du behöver träna inför TISUS

- **Verbtempus och hjälpverb:** *har genomföra* → *har genomfört*. Träna på supinumformerna systematiskt.
- **Bestämthet:** *följande strukturen* → *följande struktur*. Efter ord som *följande*, *samma*, *varje*, *någon* är substantivet **obestämt**.
- **Prepositionsval:** *reflektera om* → *reflektera över*; *lida under* → *lida av*; *bekymra sig* → *bekymra sig om*. Lär dig verb tillsammans med deras preposition.
- **Ordföljd vid negation och adverb i bisats:** *att... har varken blivit* → *att... varken har blivit* (BIFF-regeln: i Bisats kommer Inte Före Finita verbet).
- **Konjunktioner:** *även när* → *trots att*; *som han har* → *som om han hade* (irrealis kräver imperfekt).

Bra för TISUS-läsförståelsen

Texten du analyserar (Zeihans bok) är ett utmärkt exempel på den typ av **argumenterande sakprosa** som dyker upp på TISUS. Träna på att:

- identifiera **författarens tes** ("globaliseringen kollapsar"),
- skilja **fakta från åsikt** ("USA har världens största flotta" vs. "USA är 10 gånger starkare än alla andra"),
- känna igen **retoriska grepp** (hyperbol, generaliseringar, ensidiga jämförelser),

- hitta **dolda antaganden** (att förnybar energi inte fungerar i Sverige).

Bra för TISUS muntliga delen

För muntlig framställning, öva på att framföra **balanserade omdömen**: "Jag håller delvis med författaren när det gäller demografi, men jag är skeptisk till hans behandling av grön energi, eftersom...". Lär dig flytande **utfyllnadsord** som *alltså, faktiskt, just det, å andra sidan, det vill säga* – de gör talet naturligt utan att verka inövat.

Sammanfattande råd

Din text visar en hög ambitionsnivå med rikt ordförråd och avancerad meningsbyggnad. De flesta felen är av **systematisk karaktär** (prepositioner, bestämdhet, verbformer) snarare än lexikala – det är goda nyheter, eftersom systematiska fel kan tränas bort på kort tid. Fokusera nästa månad på:

1. en preposition-per-dag-övning,
2. att högläsa svenska sakprosatexter,
3. att skriva en kort argumenterande text varje vecka och korrigera den.

Peter Zeihan - Globaliseringens slut (ursprunglig version)

Jag har läst en bok som kallas "The End of the World is Just the Beginning" i tre dagar och det var min självprövning: även när innehållet skulle vara tillräckligt aktuellt samt belysande för det ömsesidiga beroendet mellan den stora delen länder på jorden, var den volym av information som jag kan konsumera och reflektera om den motiverande styrkan. Den boken förbereder oss för en från en lång lista över flera varianter av mörka framtider: både globaliseringen och fri marknaden ska, enligt författaren, kollapsas på föregående decennier. Både Kina och Europa kommer att deindustrialiseras och lida under svåra tider av svält, krig samt brist på energi.

Texten är organiserad enligt följande strukturen: I början ska det hela sammanfattas och återberättas; därefter övergår vi till de huvudpoänger som författaren presenterar i kapitelns slutsatser och gör en kort jämförelse mellan Zeihans prognoser och realiteten 2026 tillsammans med våra spekuleringar om vad som kan hända under de kommande år; till slut ska ett subjektivt utslag för den här boken framställas.

Boken försköcker att utforska den förestående kollapsen av den globaliserade världsordningen men tyvärr utan verktyg för forskningen. Författaren belyser att den era av fred och handel som präglade de senaste sjuttiofem åren var ett konstgjort undantag skapat av USA:s säkerhetsgarantier efter andra världskriget, och bara USA kunde motivera alla länder på jorden att sluta krigande mellan varandra. Genom att kombinera geopolitik och demografi visar Zeihan hur en åldrande befolkning och minskad amerikansk närvaro nu leder till en fragmenterad värld. Resultatet förväntas bli en övergång från en snabb och billig ekonomi till en tillvaro som är dyrare, långsammare och präglad av brist på resurser. Zeihan lyfter fram geografisk betydelse som en avgörande faktor för vilka nationer som kommer att blomstra eller gå under i det nya kaoset.

Som läsaren tror är en djupgående studie kunde benämnas som en distopisk novell, vilket kan ses från de första sidorna av boken: dess stil

remarkabelt ovetenskaplig. Dessvärre är bokens grundande på en överlägghet av USA på alla komponenter som ett modernt land kan säkerställa för en ny epok av världsdominans. Å andra hand är Kina som kommer att brytas ner i alla industrier genom nästa några år (även inte ett decennium!) Den andra gruppen av författarens betänkande innehåller katastrofen inom global transportindustri och livsmedelsproduktion. Låt oss betrakta exempelvis hans förutsägelser om stårskippers omöjlighet att skicka insatskomponenter från Asien till Europa och USA eller nästan nollad Rysslands förmåga att exportera olja, metaller och spannmål efter kriget mot Ukraina startade. Idag, i våren 2026 kan man konstatera att de mesta negativa prognoserna har varken blivit verkligheten eller visade sina riktningar till stagnation. Nästa poäng är ändlösa amerikanska militärstyrka som, enligt Zeihan, är de facto tio gånger större än summan av andra länders flottor. Verkligheten prövade US flotten i kriget mot Iran inte så ensidigt positivt: Islamska republiken, det land som således hade ingen chans att existera efter kraftfulla bombningar, fortsätter Iran dock blockera Hormuz sundet. De sista motargumenten som bör noteras är författarens blindhet i frågor om migration och grön energi. Zeihan betar sig som han har glömt starka migrationsvågor under 2000- och 2010-talet i Europa helt och hållet. Likaledes inkluderar han till framgångsrika typer av grön energi endast vattenkraftverk-producerades megawatt. Inga mer än 50 procent elbilar, elektriska lastbilar och traktorer har sin plats under solen enligt författaren (som ger sig själv etikett för att vara grön rörelse aktivist), inga solpaneler och vindkraftverk kan producera tillräckligt el varken i Södra Italien eller i Sverige. Dock drar man mycket el från dem!

Baserat på det ovanstående kan sammanfattas att det finns flera anledningar till att kvalificera denna bok som en vetenskapligt gestaltad spekulering av inte för hög kvalitet stående i närheten av miljöer YouTube-analytiker. Efter att ha genomföra en stresstest med hjälp av Claude AI dragits liknande sammanfattningar, med vilka jag stämmer själv: Zeihan förfalskar fakten, tar bort allt som inte följer hans åsikter och bekymmer sig inte att föreställa länkar till källor. För att rekapitulera: en själv genererade sanning borde inte räknas som vetenskap även efter att

ha packats upp i en bok, och fyra års prövdata (den boken publicerades 2022) stödjer allenast denna kritiska ställning.